

Kleindochter van Zaandamse kunstschilder Piet Clijnk brengt werk van grootvader in kaart

Altijd geschilderd, nooit erkenning gekregen

DOOR JOSÉ PIETENS
KOOG AAN DE ZAAAN - Honderden schilderijen moet Piet Clijnk (1899-1967) hebben gemaakt. Vooral van Zaanse stadsgezichten, panden en molens. Veel mensen hebben schilderijen van zijn hand in bezit, maar over de Zaandamse kunstschilder en zijn werk is nauwelijks informatie te vinden. Zijn kleindochter Caroline Clijnk (51) is bezig zijn werk in kaart te brengen.

Piet Clijnk staat niet vermeld in de Zaanse encyclopedie of andere naslagwerken, zegt Caroline. „En tik je zijn naam in op Google, dan kom je alleen uit bij mijn oproep.” De Koogse plaatste een bericht op internet om in contact te komen met mensen die een schilderij of tekening van haar opa in huis hebben. Ze verzamelt foto's van al zijn werk en de bijbehorende verhalen. Zelf heeft ze geen schilderijen van hem. Eigenlijk had ze tot voor kort 'niet zoveel' met zijn werk. „Mijn vader heeft wel een aantal schilderijen, maar dat heb ik altijd voor kennisgeving aangenomen.” Tot ze afgelopen januari een tentoonstelling bezocht in het Molenmuseum, met werk uit het depot. „Daar hing zo'n mooi schilderij van mijn opa, van molen De Zoeker. Ik heb er een foto van gemaakt en aan mijn vader laten zien. Die begon er meteen van alles over te vertellen.”

Opa's werk

Dat bracht haar op het idee een overzicht van haar opa's werk en levensloop te maken. „Mijn vader is 81 jaar. Nu kan ik hem nog van alles vragen.” En vader Hugo heeft nagenoeg overal een antwoord op. Hij ziet zijn vader nog zo voor zich, schilderend in de keuken. Tot 1957 zag hij alles wat Piet maakte. „Toen ging ik het huis uit en heb ik wat werk

gemist. Maar ik herken alles”, zegt hij. Als beroepsschilder maakte Piet Clijnk (zie kader) werk op bestelling. Piet schilderde Ansichtkaarten en foto's na en was vaak op pad om foto's en schetsen te maken. Op de schetsen schreef hij een kleurschema. „Want destijds waren er alleen zwart-wit foto's.”

Het uitwerken gebeurde thuis. Hugo: „Hij schilderde bijna nooit ter plekke. Daar hield hij niet van. Dan word je geen moment met rust gelaten, zei hij. Mensen blijven maar tegen je aan kletsen.”

Piet schilderde vooral ouderlijk huizen of geboortehuizen, stadsgezichten of Zaanzichten. Hugo: „Vooral de Gortershoek was populair, dat vond hij op een gegeven moment niet zo leuk meer om te doen. Steeds hetzelfde. Maar ja, er moest ook brood op de plank komen. Zijn hart en ziel lagen bij landschappen en molens. Daar was hij heel sterk in, elk schot was raak.”

Zelf bezit hij een schilderij van molen De Strijd, dat hij heeft gekregen van achterneef Rob Clijnk. Bij Rob begon Caroline haar zoektocht. „Die verzamelt zijn werk een beetje. Hij heeft er een stuk of zeven. Hij stamt van de tak van Piets broer Evert, die jarenlang lid was van de Provinciale Staten. Leuk is dat er maar één familie Clijnk is

Hugo en Caroline Clijnk met foto en origineel tekengerei van Piet Clijnk.

FOTO JOSÉ PIETENS

op de wereld; elke Clijnk is familie van elkaar. Via internet kwam ik erachter dat er een besloten Clijnk-groep op Facebook is. Daar ben ik lid van geworden en zo is het balletje gaan rollen.”

Inmiddels heeft Caroline foto's van 41 schilderijen en zijn er acht in aantocht. „Mijn vader rekende uit dat hij in 35 jaar honderden schilderijen gemaakt moet hebben. Had ik geen idee van, toen ik hieraan begon. De meeste reacties komen uit de Zaanstreek. Meestal zijn die werken erfstukken,

waar mensen erg aan zijn gehecht. Vanwege de grote emotionele waarde, omdat bijvoorbeeld de winkel van oma of het geboortehuis van opa erop staat.”

Australië

Maar ook uit Australië is een foto gekomen. Met een verhaal erbij over wat er op het schilderij staat en hoe de eigenaar eraan is gekomen. Geïng detail: dat werk werd ingelijst door lijstenmaker Frank Clijnk uit Zaandam, die het naar Australië verzond. Caroline: „Net een

grote puzzel, hartstikke leuk. We komen steeds meer aan de weet. Zo schilderde mijn opa in de oorlog bijvoorbeeld op houten panelen en meelzakken, omdat het schildersmateriaal op was.” Voor die schilderijen werd niet betaald, herinnert Hugo zich. „Die werden geruild voor pakken lucifers en zakken tarwe. In de oorlog was immers alles schaars.”

Caroline wil een site maken met alle informatie die ze verzamelt. „Ik ben deze zoektocht begonnen omdat ik zelf meer wilde weten over mijn opa en

omdat ik hoop dat hij wat bekender wordt.” Hugo: „De Zaanstreek heeft fantastische schilders, maar het zijn bijna allemaal schilders die er 'iets' naast deden. Frans Mars bijvoorbeeld, was onderwijzer. Mijn vader heeft niets anders gedaan dan schilderen, toch is hij om een of andere duistere reden nooit erkend. Hij verdient meer achting.”

Mensen die werk van Piet Clijnk hebben, kunnen contact opnemen met Caroline Clijnk via clijnk@asena.com of tel. (075) 624 76 61 of 39 64?

Schilderij van het begin van de Oostzijde in Zaandam.

Schilderij van Zaandamse molen De Strijd...

...en de foto die als voorbeeld diende.

De foto die werd gebruikt voor het schilderen van de Oostzijde.

Kang Wah al 33 jaar aan Rosariumplein

Impuls van drie ton voor Krommeniese Chinees

DOOR MELCHERT LEGUYT
KROMMENIE - Hoe vaak hij het grapje heeft gehoord, weet hij niet meer. Het moeten ontelbare keren geweest zijn. 'Hoe lang is een Chinees' vroegen Nederlanders die lollig wilden zijn hem tot vervelens aan toe.

En Cheun Wong, die het Nederlands nog niet goed machtig was, begreep er niets van. Nu, 37 jaar nadat hij in Nederland arriveerde, haalt Cheun er zijn schouders voor op. Hij is de oudste zoon van de familie Wong, die sinds 1979 Chinees restaurant Kang Wah aan het Rosariumplein in Krommenie drijft.

Het restaurant heeft een ingrijpende verbouwing ondergaan. Bijna drie ton hebben de Wongs geïnvesteerd om de zaak te moderniseren. De indeling werd gewijzigd, zodat afhalers niet meer dwars door het restaurant hoeven lopen, het interieur gerestyled en de toiletten verplaatst. Het traditionele rood en goud dat veel Chinese restaurants kenmerkt(e) is er niet meer. „Rood en goud staan in China voor geluk. Maar tegenwoordig is dat gedateerd.”

Een groot aantal bloemstukken bewijst dat veel Krommeniese het restaurant een warm hart toedragen. Het is aan het eind van de middag als Cheun zijn verhaal doet. Afhalers en eters druppelen het restaurant

De familie Wong in hun verbouwde Chinese restaurant in Krommenie.

FOTO JOLANDA HOOGENDOORN

binnen. Cheun werkt zelf niet meer in de zaak, maar doet als oudste zoon het woord. „We wilden het restaurant een impuls geven”, zegt Cheun. „De loop was er niet uit, maar we merkten toch dat de omzet terugliep. Dan kun je lijdzaam

toezien hoe het verder achteruit gaat, of je kunt iets ondernemen. We gaan ook culinaire thema-avonden houden.”

Cheun was twintig jaar oud toen hij in 1975 vanuit Hong Kong in Amsterdam aankwam. Zijn familie (zie kader) was voor

een deel al in Nederland. „Ik vond het hier armoedig. Ik beschouwde Amsterdam als een dorp. Het hoogste gebouw hier was lager dan het laagste gebouw in Hong Kong. Inmiddels ben ik de schoonheid van Amsterdam wel gaan inzien. De

grachten zijn prachtig.”

De leden van de Wong-familie werkten in verschillende horecazaken in de hoofdstad. Cheun was afwaser. Het gezin kreeg in 1979 de kans om in Krommenie het Chinese restaurant aan het Rosariumplein

over te nemen. Vader Yan Fong zwaaiende als chef-kok de scepter in de keuken en de rest van de familie werkte keihard mee om van de zaak een succes te maken. Dat lukte, ook omdat het destijds gouden tijden waren voor de Chinese restaurants. Veel andere buitenlandse restaurants waren er nog niet, afhalen deed je alleen bij de Chinees en van pizzakoeriers had nog niemand gehoord.

In 1984 begon Cheun zijn eigen restaurant in Wormer. Ook dat werd een succesnummer. De zaak werd door de ANWB zelfs uitgeroepen tot een van het beste Chinese van Nederland en gekwalificeerd als drie sterren-restaurant. „Ik heb daar een geweldige tijd meegeemaakt”, zegt Cheun. „Mensen stonden soms buiten te wachten tot er een tafeltje vrij kwam. Ik kende bijna iedereen in Wormer. Ik heb eens met mijn oma door het dorp gelopen. Om de haverklap schudde ik iemand de hand. Mijn oma vroeg zich af of ik de burgemeester was.”

Later opende Cheun ook een Japans restaurant in Zaandam, op de begane grond van de toren aan het Ankersmidplein. Die zaak liep minder goed. „Het was een vrij luxe, verrijnd restaurant. Helaas sloeg dat niet aan bij de Zaanammers.”

Tegenwoordig heeft Cheun een assurantie kantoor op de Amsterdamse Zeedijk. „In mijn hart ben ik nog steeds kok,

Grootvader Wong al in 1938 in Nederland

De eerste telg van de familie Wong kwam al in 1938 in Nederland terecht. Dat was de grootvader van Cheun Wong. Hij was zeeman en het schip waarop hij voer bleef vanwege de oorlogsdreiging in de Amsterdamse haven liggen.

Het was voor hem onmogelijk om terug te keren naar zijn vrouw en twee zoons in Hongkong. Hij vond een baantje als kok in Amsterdam en leerde een Nederlandse vrouw kennen. Ze trouwden en kregen twee dochters. Zijn nieuwe gezin was op de hoogte van zijn familie in Hongkong, maar omgekeerd wisten ze daar van niets.

Na de oorlog kon grootvader Wong er niet meer omheen om zijn Chinese vrouw

de waarheid te vertellen. Zijn jongste zoon, Tin Fong, kwam in 1957 naar Nederland, tien jaar later gevolgd door de tweede zoon, Yan Fong. De laatste liet zijn vrouw en vijf kinderen in de jaren daarna uit Hongkong overkomen. Grootvader Wong overleed in 1971 aan een hartaanval.

Yan Fong en zijn gezin belandden in 1979 in Krommenie, waar de familie een bestaand Chinees restaurant overnam aan het Rosariumplein. Vier van de vijf kinderen Wong (Tim, Wai, Fu en Choi Yim) en hun echtgenoten werken nu nog steeds in het restaurant. De familie heeft ook jarenlang een Chinees restaurant in Heiloo gehad. Die zaak is onlangs verkocht.

maar het werd steeds lastiger om een Chinees restaurant te exploiteren. Goede chef-koks waren moeilijk te vinden en de mentaliteit van het personeel werd minder. Daarom heb ik mezelf omgeschoold. Mijn familie heeft het in Krommenie altijd wel kunnen redden, omdat zij het samen deden.”

Hij heeft in al die jaren een goed oog gekregen voor de verschillen tussen Nederlanders en Chinezen. „In China vertel ik altijd dat Nederlanders stoppen als eenden oversteken. Dat vinden Chinezen raar; zij rijden

die eenden gewoon plat. Ik vertel ook dat Nederland een land is waar je je recht kunt halen, met onpartijdige rechters die niet corrupt zijn. En in China kun je altijd bij iemand binnenvallen. Als ze aan het eten zijn, eet je gewoon mee. In Nederland word je vriendelijk gevraagd even te wachten tot ze klaar zijn met eten. En hier is het onbeleefd om je bord niet leeg te eten, terwijl het in China niet netjes is om alles weg te werken. Dan voelen Chinezen zich namelijk verplicht om je bord weer te vullen.”